

צ'ינארה

כתב ש. ביינשנליאב
צייר י. בילופולסקוויי

לצ'ינארה עיניים גדולות וצמות
קטנות, קצרות.
צ'ינארה חיה בבישקאק, עיר
בירה של קירגיזיה, בבית חדש
ברחוב חדש. לבית חמש
קומות ומספר הבית – חמש.
צ'ינארה חיה בקומה החמישית
בדירה החמישית.
ובת כמה היא צ'ינארה? נכון,
ניחשתם. היא בת חמש.

"אני כבר גדולה" אומרת צ'ינארה "אז למה לא שולחים
אותי לגן הילדים?"

אבל אמא ואבא אומרים "עכשיו חורף, צ'ינארה. אחר
כך יבוא האביב. השלג יפשיר. גם שערותיך יגדלו.
באביב נקלע לך צמות ארוכות, נקשור אותן בסרטים
צבעוניים, נלביש אותך בשמלה חדשה ונביא לגן ילדים.

ובינתיים תלמדי סיפורים ושירים, ותלמדי גם לרקוד כמו
רקדנית של ממש, ואז יקבלו אותך לגן הילדים.
לצ'ינארה אין סבלנות. היא מביטה בחלון כל המן כדי
לראות האם השלג מפשיר. כשהשלג יפשיר יבוא
האביב, יפרחו פרחים ויבשילו תותים. רק אז צ'ינארה
תלך לגן ילדים. בוודאי תלבש גם שמלה חדשה ונעליים
לבנות.

וצ'ינארה מתחילה לספור על האצבעות כמה ימים עוד
נשארו. אך אין לה מספיק אצבעות. היא צריכה לחכות
עוד הרבה זמן.

יום אחד אמרה אמא:

"אבא ואני נוסעים למוסקבה ואת תישארי עם סבתא.
אנו נחזור מהר."

סבתא באה העירה מכפר רחוק, כדי לבלות עם הנכדה.
כמה טוב! צ'ינארה כבר התגעגעה לסבתא. הן נתראו
לעיתים רחוקות.

ביום צ'ינארה הובילה את סבתא למגרש שליד הבית.

שם היא שיחקה, כרגיל, עם הילדים הקירגיזים
והרוסים. וסבתא ישבה על הספסל והסתכלה על
הילדים. סבתא לא יודעת לשחק, כי היא זקנה.

כשהלכו לחנויות, סבתא ברצון רב שתתה מיץ ענבים.

וגם צ'ינארה שתתה.
"זה טוב" החמיאה
צ'ינארה לסבתא "אמא
לא אוהבת מיץ ענבים.
אמא שותה מיץ משמש
והוא מאוד לא טעים."
סבתא הייתה מרוצה

מאוד שצ'ינארה שיבחה אותה ומרוב שמחה קנתה
לנכדה עוגה.

אבל בערב צ'ינארה רעבה עם סבתא בפעם הראשונה.
בשעה תשע צ'ינארה הלכה לחדר השינה. היא הורידה
את כיסוי המיטה שלה והתחילה לסדר את כלי המיטה.
וסבתא באה מיד "מה את עושה, שפירית?" השתוממה
"האם תרצי לישון כאן לבדך?"

היא לקחה את ידה של
צ'ינארה והובילה לחדר
האוכל. שם על הרצפה
צ'ינארה ראתה שמיכות
פרושות, ועל השמיכות,
קרוב לקיר, מונחות היו
כריות. הכל כאילו סבתא לא

עזבה את הכפר שלה.
"הכנתי לנו כאן מצע" אמרה סבתא "את לא צריכה
לישון לבד."

"לא אשן על הרצפה" אמרה צ'ינארה "אני תמיד ישנה
לבד, במיטה שלי."

סבתא התעצבה:
"שפירית יקרה! איך
אוכל להשאיר אותך,
קטנה כזו, לישון בחדר
ענקי כזה? הרי
מהרחוב תבואנה רוחות
רעות."

אבל צ'ינארה לא נבהלה "אין אצלנו רוחות רעות! אמרה
בצחוק "וסבתא לא צריכה להבהיל נכדה לפני השינה."
ואז חשבה "אולי סבתא מפחדת לישון לבד?" והיא
הובילה את סבתא לחדר השינה.

"תשכבי כאן!" אמרה והצביעה על המיטה של אמא "כאן
לא תפחדו..."

"מה אתך? מה אתך? איך אפשר..."
"ואני לא אשן על הרצפה!" אמרה צ'ינארה "זה לא טוב.
אצלנו אף אחד לא ישן על הרצפה."

"אצלכם.. אצלכם.." התרגזה סבתא "איך את מדברת,
שפירית, נעלבתי. קחי את המפתח ותישארי לבדך, ואני
אסע הביתה!"

וסבתא הוציאה מהכיס מפתח הדירה וזרקה לצ'ינארה.
צ'ינארה רצה אחרי סבתא ותפסה את קצה השמלה
שלה.

"לא צריך! אל תיסעי!"

"טוב, שפירית, טוב! לא אסע. תשכבי, תשכבי.."
ולא הייתה ברירה. צ'ינארה נשכבה על הרצפה, בלי
להתפשט, יחד עם סבתא. וסבתא שמחה שעמדה על
שלה. היא חיבקה את הנכדה, התחילה לשיר לה שיר
ערש ולחשה "תשני, שפירית שלי! רצת כל היום,
התעייפת. הגיע זמן לנוח עכשיו."

צ'ינארה עצמה את עיניה אבל רק כדי לדמות שהיא
ישנה. לישון ממש לא היה לה כל רצון. גם לא היה לה
נוח על הרצפה.

"מוזר!" אמרה "למה שרים שירי ערש לילדות גדולות?
לפני שינה סבתא צריכה לספר לי סיפור. ספרי לי סיפור
יפה."

סבתא ליטפה את ראשה "אדם זקן שוכח מהר
סיפורים."

"אז תנסי להיזכר, סבתא!
ביקשה צ'ינארה.
"טוב, טוב! עד מחר אשתדל
להיזכר בסיפור כלשהו"
הבטיחה סבתא "ועכשיו צריך
לישון, שפירית שלי. טוב?"
"אז עכשיו אספר לך סיפור

בעצמי" שמחה צ'ינארה "אני מכירה הרבה סיפורים."
"טוב, ספרי, שפירית" הסכימה סבתא.
"תכף! רק באיזו להתחיל? אז שמעי. היה הייתה
רקדנית.."

"מי? מי?" סבתא לא הבינה.
"אינך יודעת? אז הנה.. מיד
אראה לך."

צ'ינארה קמה, הדליקה אור
ומשכה את סבתא בידה אל
מקלט הרדיו. היא הדליקה
אותו ובלי לחכות עד
שהמוסיקה תתחיל, התחילה
לרקוד בחדר.

"אני רקדנית! את רואה? אני רקדנית!"

צ'ינארה הניעה בראשה.
"החידה היא כזו" אמרה סבתא "נערה בשמלה אדומה
רצה מההר. מה זה?"
צ'ינארה רצה לחלון.
"איפה? מאיזה הר?" שאלה.
סבתא צחקה.
"הרי זה לא סיפור, רק חידה כזו! נחשי!"
"טוב!" הסכימה צ'ינארה והתחילה לחשוב. אבל שוב לא
התאפקה "אז רצה, ואחר כך מה? רצה לבית הספר או
לגן ילדים? ואולי לקולנוע?"
"אי, כמה את מצחיקה, שפירית!" אמרה סבתא "זו
חידה. את צריכה לנחש! נערה בשמלה אדומה רצה

אך כשהמקלט התחמם, במקום מוסיקה נשמע רק קול
של קריין ממוסקבה הרחוקה.
צ'ינארה סיבבה את כפתור המקלט מספר פעמים אך
מוסיקה לא נשמעה.
"סגרי את הרקדנית שלך" אמרה סבתא כשהיא
מצביעה על המקלט. "באוי לשכב, שפירית!"
הן נשכבו שוב בבגדים שלהן, וצ'ינארה נרדמה. וסבתא
נאנחה עוד זמן רב, כי ניסתה להיזכר בסיפור כלשהו.
אבל שום הסיפור לא עלה לראשה.
"אין דבר" חשבה סבתא "נראה. עד מחר צ'ינארה
תשכח."
אבל צ'ינארה לא שכחה. כשהתעוררה בבוקר מיד
הזכירה:
"סבתא! והסיפור? הבטחת..."
"אינני יודעת סיפורים, שפירית" הודתה סבתא "אז אולי
לחוד לך חידה? כשהייתי בגילך, אמא תמיד חדה לנו
חידות ליד האח."
"ומה זה אח?"
"באח שמרו אנשים על האש. זה מין תנור. לכם אין
צורך באח" אמרה סבתא "אצלכם במטבח כיריים
ובחדר מים חמים זורמים מצינורות. אז תרצי חידה?"

מההר. מה זה? זה דם שנוזל מאף. הבנת?"
"דם? אצל מי דם? אינני רואה" לא הבינה צ'ינארה.
"במילים לא ניתן להסביר" חשבה סבתא. התחילה
להסביר בידיים.

"הנה האף שלי" אמרה "נכון?"
"נכון" אישרה צ'ינארה.
"הוא דומה להר. נכון?"
"נכון" הסכימה צ'ינארה.

"ואם מהאף זורם דם, הוא דומה לנערה בשמלה
אדומה. נכון?"

"נכון" אמרה צ'ינארה "הו, כמה מעניין! אז עכשיו אמרי
עוד חידה. עכשיו בוודאי אנחש!"

"טוב. בחוץ אבן ובפנים אוכל. מה זה?" שאלה סבתא.
"אבן ואוכל. זה מעניין!" אמרה צ'ינארה "אבל מה זה?
אמרי סבתא, מה זה. ואחר כך אנחש בעצמי."

סבתא הלכה למטבח ומיד חזרה עם משהו ביד.
"הנה לך פתרון. תביטי" אמרה. בידה היה אגוז.
"אני לא אוהבת אגוזים" הודתה צ'ינארה.

"לא אוהבת, בבקשה. לשם מה לאהוב? מוטב תסתכלי"
אמרה סבתא. "זה 'בחוץ אבן ובפנים אוכל'. הבנת?"
צ'ינארה קמטה את מצחה.

"אז למה אבן? ואיפה אוכל?"
סבתא הכתה באצבע בקליפת האגוז "האגוז קשה בחוץ
כמו אבן. תגעי בו ביד."
"אני רואה."

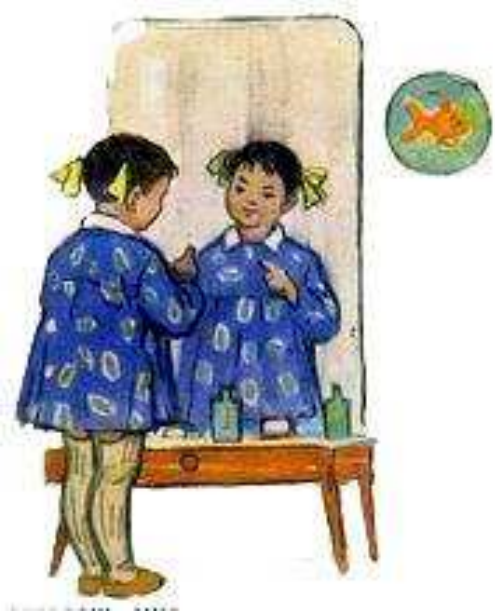
סבתא שברה את הקליפה והוציאה את התוכן.
"הנה אוכל. רואה?"

"רואה. כמה שאת חכמה סבתא" קראה צ'ינארה "איזו
חידה מעניינת!"

מאותו רגע צ'ינארה שכחה
את כל העולם. לא הזכירה
כבר סיפורים, ולא ריקודים.
רק חידות אצלה בראש.

הולכת בדירה, מביטה על
חפצים ומכינה חידות עליהם.
"מבריק למעלה ומסתכל עלי.
מה זה?" שאלה כשהביטה
על ראי.

"או, כמה קשה! קראה
סבתא "בשום אופן לא אנחש."
"זה ראי! ראי!" קראה צ'ינארה.
"איזו חכמה את, שפירית!" שיבחה אותה סבתא.

וצ'ינארה רצה למטבח וחזרה עם חידה חדשה:
 "בוער בלי עצים, ואוכל מוכן! מה זה?"
 "אולי כיריים?" שאלה סבתא.
 "כיריים, כיריים על גז!" קראה צ'ינארה "טוב ניחשת..
 אכתוב מכתב ואצייר גם. על מה?" שאלה שוב.
 "על ניר" מיהרה לענות סבתא.
 "נכון!" אמרה צ'ינארה.

היא ניגשה למזנון.
 "עשוי מעץ, עומד ליד
 הקיר ועליו רואים ספלים.
 מה זה?" שאלה.
 סבתא התעצבה. היא
 ידעה מה זה אבל לא איך
 קוראים לזה. אי אפשר
 לומר ארגז ולא ארון.
 תיבה עוד פחות.

"איך זה? נו, אותו הדבר!.." ניסתה סבתא לזכור את
 המילה הקשה השכוחה "אמרי לי, שפירית, תרמזי!"
 "הה-הה! את ערמומית!" צחקה צ'ינארה "תנחשי
 בעצמך! נו, אמרי, אמרי!"
 "אינני יכולה!" הודתה סבתא "מעולם לא היו אצלנו

דברים כאלה."
 "מזנון! מזנון!" קראה צ'ינארה "פשוט מזנון!"
 וכך זה נמשך. כל יום חיברה צ'ינארה חידות חדשות,
 ואם סבתא לא ידעה משהו, אז הנכדה יחד אתה חזרו
 על המילה החדשה עוד ועוד. סבתא למדה לומר
 "טלפון" ו"חשמל" ו"מכונית" ו"שואב אבק" ואפילו את
 המילה הקשה "טלוויזיה".
 ופעם נשמע בדירה צלצול פעמון. צ'ינארה רצה לדלת
 וחזרה עם דף ניר כלשהו ביד.
 "חידה חדשה!" קראה "ניר פשוט ובו נוסעים אמא
 ואבא. מה זה?"

"מכתב" אמרה סבתא.
 "מברק" תיקנה צ'ינארה
 "בואי ונגיד ביחד
 'מי-ברק!'"
 "מי-ברק" חזרה אחריה
 סבתא.
 "הדוור קרא לי אותו"
 אמרה צ'ינארה "כאן כתוב
 שמחר בבוקר אמא ואבא
 טסים במטוס ממוסקבה.

כשיבואו, נגיד להם את כל החידות שלנו. טוב?"
"טוב מאוד, שפירית" הסכימה סבתא "יש לך הרבה
חידות, הרבה אושר. אני חיה בעולם שבעים שנה
וזוכרת רק שתי חידות. ואת בת חמש שנים ויודעת אין
ספור חידות. עכשיו זמנים חדשים. נכון אומרים האנשים
שלא זה יודע הרבה מי שחי הרבה זמן, אלא מי שראה
הרבה ולמד הרבה."
וצ'נארה שמעה את סבתא והביטה בחלון. מי יודע על
מה חשבה? אולי חיברה חידה חדשה, על המטוס
שעליו אמא ואבא יטוסו מחר. הכל יכול להיות..

